

Ishaja vsak dan

Tudi ob nedeljah in praznikih ob 5. uri, ob ponedeljkih ob 9. uri zjutraj.

»Ishaja« številke se prodajajo po 3 novč. (6 stotink) a mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Ljubljani, Gorici, Kranju, Mariboru, Celovcu, Idriji, St. Petru, Sežani, Nabrečini, Novemestu itd.

»Ishaja« iz naročbe sprejema uprava lista »Edinost«, a. Giorgio Galatti št. 18. — Uradne ure od 2 pop. do 3 zvečer. »Ishaja« 16 stotink na vrsto petič; poslanice, oamrtnice, javne zahvale in domači oglasi po pogodbi.

TELEFON št. 1157.

Edinost

Glasilo političnega društva »Edinost« za Primorsko.

V edinosti je moč!

Naročnina znaša

za vse leto 24 kron, pol leta 12 kron, 3 mesece 6 kron. Na naročbe brez doposlane naročnine se uprava ne ozira. Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nepravilne pisma se ne sprejemajo in rokopiši se ne vračajo. Naročnino, oglašje in reklamacije je pošiljati na upravo listu.

UREDNIŠTVO: Giorgio Galatti 18. (Narodni dom). Izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GODINA. Lasiški konsorcijski list »Edinost«. — Natisnila tiskarna konsorcijski list »Edinost« v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 18.

Poštno-hranilnični račun št. 841.652.

Rusko-japonska vojna.

(Brzobjavne vesti.)

Boji okolo Jantaja.

Angleška poročila iz Kurokijevga tabora.

LONDON 15. »Standard« so sporočili dne 11. t. m. iz glavnega stana: Rusi so bili na vsej fronti poraženi in 32 (?) kilometrov daleč potisnjeni. Japonci so zaplenili 70 topov. Vjetniki pripovedujejo, da je sam Kuropatkin vodil čete, ki so bile razstavljene ob glavni cesti, dočim je general Muštenko zapovedoval pri Penziku. Ena ruska pehotna brigada in en polk sta prekorčila reko Taitsiho, prišla sta pa v nevarni položaj ter sta se morala pred Japonci umakniti. Rusi so imeli mnogo granatnic. V vsem so Rusi 16krat napadli prodirajoče Japonce. Japonci preganjajo z močnimi oddelki Ruse. Upa se, da se Ojami posreči obkoliti sovražnika.

LONDON 15. »Standard« so sporočili sinoči iz Tokija: Iz dobrega vira se priobčuje, da se je Japoncem posrečilo odbiti tri ali štiri divizije pri Penziku. Drži se, da je možno, da se nabaja Kuropatkin na odrezanem ozemlju.

Poročilo iz Petrograda.

BEROLIN 15. »Berliner Tageblatt« poroča danes iz Petrograda: Glasom dosedaj dospelih vest, se je ruski napad ponesrečil. Desno in levo krilo sta imela velike izgube. V sredo zvečer so se Rusi ob velikih izgubah umaknili do reke Šakhe. Na levem krilu sta baje dve diviziji odrezani. Tudi se sode, da se je napad Kuropatkinov popolnoma ponesrečil. Rusi se umikajo v Mukder.

Angleško poročilo od Kuropatkinove armade.

LONDON 15. Dopisnik »Reuterjevega biro« je dne 12. t. m. sporočil od Kuropatkinove armade: Silen odločilni boj, izlasti ob železniški progi je dosegel svoj vrhunec, ko so se Rusi po tridnevni napadih pričeli previdno umikati. Boj na vsej fronti je zopet pričel z vso silo. Boj med topništvom je trajal ves dan. Ob 2. uri in 20 minut popoldne se je pričela ruska armada v popolnem redu umikati proti severu. Japonci so prekorčili Hunbo. Črta, na kateri se obe armadi bojuje, se razteza od Pishhiutaja na zapadu do Huanlipu na vzhodu.

Poročilo iz Tokija.

LONDON 15. Večerni listi javljajo iz Tokija: Bitka pri Jantaju se je završila s popolnim porazom ruske vojske. Glasom poročil iz fronte, se je baje enemu delu japonske armade posrečilo odrezati sovražnika v smeri proti Penziku. Zgube Rusov od ponedeljka do četrtega znašajo baje 37.000 mož ranjenih in mrtvih.

Poročilo maršala Ojame.

TOKIO 15. Maršal Ojama je sporočil o bojih od 12. in 13. t. m.: V smeri proti

Penziku so bili vsi protinapadi sovražnika odbiti. Ker se je sovražnik navidezno zvečer umaknil, smo dne 13. t. m. prešli v ofenzivo. Naši korjenisti pod princem Kalinom je znatno pripomoglo k ugodnemu razvitiu po ložaju. Operacija srednje armade napreduje ugodno. Leva armada je že zasedla neke točke Šhopu. Naša ojačenja prhajajo neprestano v Jantaj.

TOKIO 15. (ob 7. uri zvečer.) [Reuterjev biro.] Zadnje poročilo maršala Ojame o izgubi Rusov na 30.000 (?) mož. Bitka traja dalje. Vendar se Rusi umikajo. Jasno je baje, da je Kuropatkin poražen.

Angleško poročilo od armade generala Oku.

LONDON 15. Dopisnik »Reuterjevega biro« poroča: Armada generala Oku poroča v neki iz Fusana dne 13. t. m. d. št. brzobjavki: Glasom dospelih obširnih poročil di vizij se pripisuje večerajšji zmagi leve armade večjo vsaost, kakor se je dosedaj menilo. — Ko so se Rusi pričeli umikati, je bilo 24 ruskih tepov in več pušk zaplenjenih od Japoncev. Rusi so imeli pri svojih protinapadih velike izgube. Japonske izgube so mnogo manjše. Japonci so ves dan prodirali. Rusi se umikajo.

Poročilo generala Oku.

TOKIO 15. (Reuterjev biro.) General Oku poroča, da je njegova armada v tridnevni bitki od 10. do 12. t. m. izgubila 4 mrtve in 31 ranjenih častnikov. 2 častnika se pogrešata.

Namestnik Aleksejev vodil rusko prodiranje?

LONDON 15. »Standard« so sporočili iz Tientsina, da se tam zatrjuje, da je namestnik Aleksejev vodil rusko prodiranje. Japonske zmage so povzročile tam večji utis, nego li dosedanj dogodki.

Bitka nadaljuje.

MUKDEN 15. Bitka je večeraj zjutraj ob svitu zopet pričela. Valed silne kanonade rožljajo okna v Mukdenu.

TOKIO 15. Večeraj je general Oku zaplenil še deset topov. Silni boj traja dalje.

Ladije ruskega dobrovoljnega brodogoja.

CARIGRAD 15. Bodoči teden pojdejo baje skozi morski ožini ladije ruskega dobrovoljnega brodogoja ter druge ruske ladije s premogom in vodo za baltičko eskadro.

Port Artur.

Ruske ladije »Peresvjat« in »Retvizan«.

LONDON 15. »Standard« so večeraj sporočili iz Sangaja: Pri obstreljevanju Port Arturja se je baje ladija »Peresvjat« valed krogla vžgala, dočim je »Retvizan« poskusil ubežati iz pristanišča. General Steaselj se baje pripravlja na zadnji boj pri Liaodešanu.

Brzobjavne vesti.

Šaški kralj Jurij.

DRAŽDANE 15. Šaški kralj Jurij je danes po noči ob 2. uri 25 minut umrl na gradu Pillnitz.

DRAŽDANE 15. Kralj Friderik Avgust se je mudil v zadnjih trenutkih ob smrtni postelji svojega očeta. Kraljevi dvor bo žaloval 24 tednov.

PILLNITZ 15. Kralj je v zadnjih trenutkih zelo trpel, konečno je pa mirno umrl. Kraljica-udova, kralj Friderik Avgust, princ Ivan Jurij, princesnja Matilda so stali ob smrtni postelji. Mrlič leži v spalnici sobi v beli obleki pokrit z belim pokrivalom. Na prsih ima križ; sklenjene roke drže rožni venec. Poleg mrliča je miza, na kateri je križ med 2 gorečimi svečama; na drugi strani postelje ob sidu je mali oltar s križem in 4 gorečimi svečami. Ob rglavju mrtvega kralja so sveže cvetlice. Truplo kralja se prepelje na ladiji iz Pillniza v Draždane v ponedeljek ob 6. uri zvečer po reki Labi ter dospe v Draždane ob 8. uri zvečer. Pogreb bo v sredo ob 8. uri zvečer. (Kraljeva rodbina saška je katoliške vere. Op. ured.)

Cesar v Budimpešti.

DUNAJ 15. Cesar je danes popoldne odpotoval v Budimpešto, odkoder se povrne zopet na Dunaj na kratko bivanje dne 29. t. m., potem se pa zopet poda v Budimpešto.

Menično pravo.

Spisal Anton Kuder.

Mi Slovenci smo mal narod in se ne moremo, podobno drugim narodom, pohvaliti z obiljem strokovnih knjig, ki bi nas teoretično pripravljale in poučevale o tistih stvarih, ki so nam tako potrebne v praksi kakor vsak danji kruh. Zato smo srečni, ako se je med nami našel izobražen mož, ki je zastavil svoje sile in nam podal delo, s katerim nas uvaja v našem jeziku v znanost, — poznano nam sicer morda iz nemških in drugih knjig. Ako bi mi vsaj imeli svoje vseučilišče, potrudili bi se profesorji istega, da narod obdario z vsemi knjigami, potrebnimi za vseučilišnike, a potem tudi za ostalo javnost. Med take knjige spada gotovo tudi knjiga o meničnem pravu, s kakoršnjo nas je ravnokar obdarilo velezaslužno »Slovensko-trgovsko društvo« »Merkur«, a spisalatelj te knjige je g. Anton Kuder, c. kr. sodni avskultant v Ljubljani.

Kakor je danes stanje trgovine, si niti ne moremo misliti iste brez menice. Ker trgovci dandanes nima toliko gotovega denarja nikoli na razpolago; in če ga ima, ga ima le jako malo. Potrebno mu je torej, da se poslužuje kredita, da more zadovoljevati svojim obvezam. V ta namen mu služi menični kredit. A kar se dogaja pri velikemu, dogaja se tudi pri malem trgovcu, to je, eden in drugi se poslužujeta meničnega kredita. A da se ga moreta posluževati, treba jima v prvi vrsti, da poznaata bitatvo menice. Kar pa velja za trgovca, velja tudi za gospodarja, posestnika in v obče za vsako privatno osebo, ki se bavi z denarnimi operacijami. Zato je v dolžnost vsaki naobraženi osebi, da pozna menično pravo.

Nu, vsi ljudje niso zabajali v šole, v katerih bi se bili učili menično pravo, in vendar delajo z menicami. Za take ljudi je torej neobhodno potrebno, da se poslužujejo praktično spisane knjige, knjige voditeljice v stvarih potrebnih vsakomur. S tako knjigo nas je obdaril g. Kuder. Samo da je svojo knjigo priredil s posebnim ozirom na trgovsko poslovanje in na važnejša menična prava večjih držav, a s tem nam je koristil dvostroko. Ker s tem nam ni dal le lokalne, ampak vseobčo svetovno knjigo, ki jo moremo in smemo staviti v vrsto sličnih knjig drugih narodov.

Kakove koristi nam bo ta knjiga, tega ne treba niti posebno naglašati. Kajti, ne samo, da nas ista uvaja v potankosti postopanja z menico, ampak je pretkana z narodnimi izrazi. Povdarjam to zato, ker smo bili dosedaj — pa če smo tudi imeli svojih izrazov — vezani na tuje, ker se ni našel nikdo, ki bi bil zbral naše izraze ter nam je v celoti dal na razpolago. No, tudi to nam je sedaj poskrbel Anton Kuder, davši nam pravi slovenski menični leksikon. Se ve, da je besed, za katere nimamo mi izraza; te je tudi Kuder pustil nespremenjene. Ti menični tehnični izrazi imajo trajno vrednost za nas. Samo treba, da jih rabimo ob vsaki priliki.

No, praidimo na samo vsebino te koristne knjige. V predgovoru nam pisatelj navaja vire, ki so mu služili kakor pomagala, ko je sestavljal knjigo. Posebno navajamo tu imena, kakor n. pr. Canstein, Berger, Blascke itd., ki so prve avtoritete na polju meničnopravne znanosti. To nam vnovič jamči, da nam je spoštovani spisalatelj, posluživši se knjig teh izvrstnih strokovnjakov, mogel podati v vsakem pogledu dovršeno delo, katerega se bomo mogli izerpljivo poslužiti o vsaki priliki. A take prilike so jako goste, dogajajo se skoro vsaki dan. Kar posebno olajšuje umevanje knjige, je obilica meničnih uzorcev. Vsakdo ima torej pred seboj ono, o čemer čita, a to mu dvostroko olajšuje umevanje menice in prava. To je mnogo vredno, kajti kako korist bi imeli od učenja in proučevanja kake znanosti, ako delamo to vedno le teoretično?! To teorijo treba navesti na kako praktično obliko, kakor je to storjeno v Kuderjevi knjigi z meničnimi uzorci.

Knjiga se deli na dva dela, katerih prvi je sestavljen iz 12 poglavij. Prvi oddelek nam govori o bitstvu menice. Vsaki del menice je tu natanko analiziran. Tu se tolmači menica od postanka pa do njenega ugasnenja. Vrsti menice po datumu plačanja, po kraju plačanja, po osebni izdajatelja in akceptanta, kakor tudi vse druge menične klavzule, vse to je opisano tu tako preglednim in lahko umljivim načinom, da se lahko vsakdo na prvi hip loti proučevanja menice. To proučevanje bi mu bilo suhoparno v katerem drugem jeziku, osobito, recimo, v nemškem, kjer vse mrgoli ptujih izrazov; in

slabeja glava. Še bolj je bil omržen zagrebškemu škofu Nikola Gorjanski, katerega je kraljeva milost povzdignila od močvanskega banstva na celo državo, storivši ga kraljevim dvornikom. Neko tajno neprijateljstvo in od nekdanj razdvajalo plemeni Gorjanskih in Horvatov. Ni se zvalo za pravi vzrok tej neljubavi, samo videlo se je, da se ne slabejo in kralj Ludovik jin je le s težavo upregel v jarm svoje države, ker mu je trebalo toliko Nikolinih kakor Pavlova duha. Slednji je prevladala moč Nikole. Okretni dvornik se je klanjal vsaki misli kraljevi, vaikdar odobrovalje daljne in široke namere Ludovika, in čim dalje bolj so mu oči pridobivale milost Kotromonovičeve hčere, kraljice Jeli-ave, ki je bila v največjo oporo njegovi moči. Nasprotno pa je bil Pavel, ne manje moder, ali živahnejše naravi pak je prigovaljal kralju, ako je bilo potrebno, posebnop, ko se Gorjanski ni menil za pravice kraljevine Slavonije. (Pride še).

PODLISTEK.

Prokletstvo.

Zgodovinski roman Avgusta Šenoe. — Nadaljeval in dovršil I. E. Tomič.

Prevel M. C. — č.

III.

To je hotel popraviti, ker je vsled večnega vojevanja zavladalo besnilo, divjaštvo sila, brezzakonitost in vseje šlo na slabše. Že kakor kanonik je prehodil ima go sveta, ko je mladi Karlo Draški vojvodoval v Hrvatski, Dalmaciji in Slavoniji. A ko je ta njegov prijatelj prebrodil sinje morje, da bi se potezal za neapeljsko krono je izginil blagoslov. Stari kraljevini ni postavil kralj Ludovik več enega vojvode iz kraljeve rodovine, marveč je razdelil kraljevino na dve

banovini, da bo on močnejši, nego li pravo banovine. Slavonija je bila veja, odtrgana od Dalmacije in Hrvatske, a bansko žezlo je padalo, menjaje, v pesti tujih bojeznikov, željnih časti in blega, ali pa domačih sinov, katerim se je prej komaj vedelo za ime, katere pa je darežljiva roka vladarjeva napravila še pokorneje, nego so bili itak že po lastni ničposti.

Ko je Pavel pred štirimi leti postal škofom, je že banoval v Slavoniji Peter Sudar, prej kraljevski točaj. Ta stari vlastelin iz županije zagrebske je bil človek stare strune, miren, trezen, pravičen, celo tudi nekoliko ravnodušen, ali poleg tega jako udan kralju Ludoviku, ki ga je iz samotnosti plemiškega dvorca potegnil na kraljevski dvor.

Ludovik je ljubil ljudi, ki niso bili zadržani te ali one stranke, ker niti na kralj svojih misli ni mogel trpeti strank, ki bi mu mogle kvariti posel. Sudar ni pripadal no-

beni stranki, a ko je bil točaj, je bolj in bolj proučaval misli kralja; zato pa ga je tudi Ludovik pozneje postavil za bana Slavonije. Nadejal se je, da bo ta človek v tej kraljevini držal na uzdi uporno plemstvo, ki je kričalo brez prestanka, da se žalijo svoboščine kraljevini; pa je tudi prav kričalo, ker so bili Ludoviku, prisvojevalcu, na potu pravica v Hrvatski, kakor tudi na Ogrskem. Njegova volja je imela biti zakonom, njegova beseda, beseda zakona. Ban Sudar je gledal mirnim očesom na te spore, sosebao na one med Gričani in škofom ter se ni nagibal ne na eno, ne na drugo stran.

To je nekako žalilo škofa Pavla, da-si ni bil ravno nasprotnik meščanom. Zato mu ni bil ban posebno po volji; pa četudi ni bilo očitnega spora, vendar se nista rada gledala. Poleg tega je Pavla, tega bistrovidnega državnika, ki je znal ukrotiti celo zvičajne Benečane, nekako peklo, da kralj njega in skoro nad njim stoji Sudar, človek mnogo

ge jih čemo umeti, moramo še le jemati v roke »konversationskicene«.

Drugi del obseza kratko zgodovino meničnega prava. Nadalje se nahaja tu cesarski patent od dne 15. januarja 1850. l. št. 51. drž. zak., s katerim se izdaja in razglasuje za vse avstrijsko cesarstvo obči menični red, ki je stopil v veljavo 1. maja 1850. l. Ta menični red je preveden v knjigi na slovenski jezik. Lepo je od avtorja, da ni prevajal dobesedno, ampak svobodno, tako, da se nam zdi, kakor da je bil ta red v originalu spisan slovenski. Menični red je sestavljen iz 100 členov. Kakor znano je to kratko, vendar obseza vsa, kar poseja v bitstvo menice. Jako primerno je, da se pri večini členov — posebno pri najvažnejših — nahaja pripomba, ki pravi, kaka določila ima za ta člen ogrški zakon. A s tem je pisatelj napravil stvar jako zanimivo.

Ni nam namen, da bi pisali na dolgo. Odlegamo pero nekim notranjim zadovoljstvom. Imamo knjigo, kakorčnje nam je sicer trebalo že davno, ki pa nam tudi redaj ne prihaja prekasno, ampak v pravi čas. Ako uvažujemo, da je g. Kuder sodni avskultant, torej ne strokovnjak v meničnih poslih, nam bo jasno, koliko truda je zastavil, da nam se svojo knjigo ponudi nekaj dobrega in veljavnega. A to mu je uspelo v polni meri. Pa mu bodi zato hvala in čast! Knjiga obseza 166 strani. Dobiva se pri »Slovenskem trgovskem društvu Merkur« v Ljubljani. Stane za nečlene »Merkurja« 2 kroni in 50 stotink, za člene pa 1 krono in 50 stotink. Uvažujoči, da je cena knjige v primeri z vsebino upravičena, smo uverjeni, da si jo vsakdo nabavi čim prej, in želeli bi, da knjiga doživi mnogo izdanj.

M—n B—d.

Rusko-japonska vojna.

Trst, 15. oktobra 1904.

Ogromna večina vesti o zadnjih dogodkih je iz japonskega tabora. S to konstatcijo je označena tudi vrednost teh vesti. Nu, te vesti same govore o dveh, treh, nekaj divizijah, ki so bile v boju te dni. Vojska Kuropatkinova pa šteje sedaj deset vojev s kakimi 20 pehotnimi divizijami, ne glede na vse druge vrste orožja. Po tem takem moremo računati, da najmanj 17 ruskih divizij niti v boju ni bilo, opravičeno je torej naše domnevanje, ki smo je izrekli včeraj, da so bile ruske čete, ki so bile v boju te dni, le predstraža in da gros ruske armade niti ni bil v boju. Nam je bila danes prilika govoriti z nekim vojakom večakom in ta nam je rekel:

»To so le pripravljavni boji, a stara stvar je, da se vapehi v takih bojih jako menjujejo, ker so odvisni od slučajnosti, kakor je n. pr. to, da predstraža nenadno naletajo na premoč in se zato morajo umikati. Ali takih dogodkov ni smeti jemati pretragično, ker morda že v par dneh se nam bo kazala situacija povsem spremenjena«. Tako sodi tudi danes nam d. š. a. prežka »Politik«, ki pravi:

»Japonske vesti o zmagah naj nas ne varajo. Le čakajmo mirno konca, dotlej ko pridejo vesti, da je gros Kuropatkinove vojske posegal v akcije. Da na bomo varani treba paziti pri depašah, ne na datum depaš, ampak na datum, kdaj so se vršili boji«. Saj vidimo na današnjem večernem »Piccolu«, kako prinaša najnovejše brzojavke o dogodkih, ki so se vršili že 10. in 11. t. m. Tu je govor, kakor da je ruska vojska popolnoma poražena. Isti Piccolo pa prinaša tudi brzojavko, datirano od 15. t. m., torej od današ, ki pravi, da je zjutraj zopet začela tako huda bitka, da je čuti gromenje do Mukdena. Jeli pa verjetnost, da bi vojska katera je včeraj zadela katastrofa, že danes mogla biti tako grozno bitko?! Mi smo v članku, kjer smo govorili o proglasu Kuropatkinovem, izrecno poudarjali, da tudi nadaljno vojevanje ne bo igrača za Ruse in da moramo biti pripravljani tudi na vesti o neuspehih in izgubah na ruski strani. Toponavljam tudi danes in prosimo čitatelje, naj se spominjajo, kako je bilo v bitki pri Liaojangu. Tudi tedaj so Japonci kričali ne le, da je ruska vojska poražena, ampak da za Kuropatkinu ni nobene rešitve več, ker mu je pot proti severu odrezana. Ta krik je trajal kakih 5 ali 6 dni. P. tem se je začelo polagoma jasitati. Res pa je začela prodirati in kaj smo izvedeli? Te, da so se sicer Rusi res umaknili, ali to se je izvršilo v popolnem redu, da so rešili vse svoj troje in vse zaloge, a vjetih Rusov da je bilo — — trinajest.

A izvedeli smo še več. Celo angleški listi so pozneje pripoznavali, da se je Kuropatkin moral sicer taktično umakniti; a da je bila strateška zmaga na njegovi strani. In kako temeljita je bila ta zmaga, o tem nam najbolje govori fakt, da je japonska armada pri Liaojangu kakor odrevenela in da se ni več umaknila, dokler je ni Kuropatkin sedaj izrezal se svojim ofenzivnim napadom. Torej čakajmo mirno in slusajmo, kaj pravi zgraditelj utrdeb portarturskih generalmajor Veličko. On je na nekem predavanju izvajal: »Kuropatkin ve prav dobro, da Port Arturja ni možno vzeti z naskokom in vse kar se govori o obupnem položaju v trdnjavi, so same pravljice. Trdnjava ni čisto nič zavisna od vodovoda, ker ima dovelj arzenjskih vodnjakov; ruska artilerija v Port Arturju nadkriljuje japonsko. Liaojang bi bil moral Kuropatkin držati še tedne. Da se je vendar umaknil, je bil to sicer težak, ali potreben korak. Na Kuropatkinu more Rusija zidati kakor na skalo. On se ne povrne drugače, nego zmagovalce. Le kdor je živel teh osem mesecev na njegovi strani in je doživel organizacijo ruske vojske, ve kaj zna Kuropatkin. On je jedini voditelj vojske in on ve, kaj dela. On je jedini, ki zapoveduje. Če so Japonci dosedaj marsikaj dosegli, se imajo zahvaliti le svoji veliki premoči. Nikakor pa ni to dokazom, da bi bili oni tako silni strategji. — Mnogokrat se je Kuropatkin, ko je čital inozemske liste, tresel od smeha. Tako bedaste so se mu čisto zdele kritike izvestnih vojaških poročevalcev.

Baltiška eskadra.

Iz Petrograda javljajo, da je v noči od 13. t. m. druga eskadra Tihega Oceana pod poveljstvom admirala Roždestvenskega odplula iz Libave.

O položaju.

Težišče notranje političnega položaja v Avstriji je bilo te dni zopet v prestolnici kraljevstva češkega, v zlati Pragi. Boj, ki ga lijejo češki poslanci v parlamentu na Dunaju proti zvezi med vladnim sistemom in nemškimi hegemoni, odmeva izlasti tudi v Pragi. Preko Prage hoče vlada ukrotiti Čehe v dunajskem parlamentu. Od tudi nemška obstrukcija v deželnem zboru češkem. Zato je tudi vse uverjeno, da se je ta obstrukcija zapričela v sporazumljenju z vlado, ali bolje rečeno: na njeno željo. — Vlada Koberjeva je očitno računala tako le: v minulem letu so bile po Češkem velike elementarne katastrofe, vsled katerih je navstala velika beda v mnogih krajih. Badno prebivalstvo pričakuje pomoči od dežele. Te pa ne bo moglo dobiti, dokler ne bo funkcioniral deželni zbor, to je: dokler ne peneha obstrukcija v njem. Računali so torej, da kmečko prebivalstvo češko pritisne na poslance, da odnehajo v državnem zboru od obstrukcije, da potem odnehajo tudi Nemci v deželnem zboru. Račun je bil fino sestavljen, ali pri niso, na kateri so ga sestavili, ni obveljala in zato se je izjalovil tudi račun sam. Bodi povedano le toliko, da so ravno češki agrarci slej ko prej za to, da Čehi ne odnehajo v državnem zboru in da nadaljujejo z najstrožjim postopanjem proti vladnemu sistemu. No, Nemci res niso odnehali od obstrukcije v deželnem zboru in so tudi dosegli, da je bil isti pred včerajšnjim odložen. Badno kmečko prebivalstvo res ne dobi podpore od dežele. To je jedino zadoščenj, ki je imajo Nemci z vlado vred. Ali tudi to zadoščenje jim ni brez kaplje pelina. Tudi nemško prebivalstvo na Češkem je bilo letos zadeto po elementarnih katastrofah in trpi bedo. In tudi ono ne dobi podpore, po kateri hrepeni nič manje, nego češko.

Fakt je torej ta, da češka obstrukcija v dunajskem parlamentu ni zlomljena in da bo nadaljevala, kar pomenja toliko, kolikor: da dr. Körber ni dosegel svojega namena. Vladna in njim sorodna glesila opravičujejo nemške poslance v deželnem zboru, češ, da oni niso smeli odjerjati, ako prej ne odnehajo Čehi z obstrukcije, ker sicer da bi si ti poslednji domnevali, da so oni gospodarji v centralnem parlamentu. No, no! Nemci si že davno in od nekaj domnevajo, da so oni gospodarji ne le v centralnem parlamentu, ampak tudi v vsaj državi. Mari pa bi jih Čehi, če bi kar kaj ulrali pred njimi, ne utrdili še bolj v tej megalomaniji?! Ne, Čehi, ne gredo za tem, da bi bili gospodarji, ali tudi Nemcem ne smemo in nemočemo dovoliti tega! Dokler v vladnih krogih

ne zavlada princip absolutne enakopravnosti med Nemci in Čehi in Slovani sploh, se ne zjasni položenje v Avstriji! Ta princip pa odklanja dr. Körber, sicer ne toliko v besedah, pač pa v dejanjih. Zato je njegova — zasluga v prvi vrsti, ako politična kriza, ki je na toliko škodo državi, noče nič izgubiti na svoji ostriosti.

† Anton Fabris.

Včeraj nam je došla iz Dubrovnika brzojavna potom vest, da je umrl tamkaj urednik »Dubrovnika« Anton Fabris. Južna Dalmacija je izgubila v Fabrisu zopet enega svojih vrlih sinov, ko itak trpi pomanjkanje na takih sinovih. Fabris se je rodil pričetkom druge polovice prošlega stoletja v Dubrovniku, kjer je dovršil ljudsko šolo in gimnazijo. Na vseučilišču se je bil posvetil zgodovini, ali končnih izpitov ni napravil radi neugodnih rodbinskih razmer. Za tem je nekaj časa supliral na splitki gimnaziji, ali tedanji vrtnec političnega življenja v Dalmaciji je zavlekel tudi mladega Fabrisa seboj. V Dubrovniku je izhajal tedaj — že leto in pol — list »Dubrovnik«, kiga je urejeval umni Vrčević, iz Buke. Na njegovo mesto je prišel Fabris in častno je spolnjeval to mesto polnih enajst let, dokler ga ni predvčerajšnjim pokosila smrt v najlepši moški dobi. Fabris je že dolgo časa bolehal. Ali velik udarec to mu zadale dubrovske tempece pred 2 leti, v katerih je ječal radi poznane sfere o Trojanovičavi »Bokoljskoj noči«, v kateri pesmi je avstrijska policija videla zločin veleizdaje! Tega leta se je Fabris mudil med nami, iskajoči leka za svojo bolezen. Ali zastoj!

Umrl je torej jeden odličnih jugoslovan-skih novinarjev. Na njegovo mesto bo moral stopiti drugi. A to ni lahko. Današnje politično življenje v Dalmaciji, posebno pa v nje južnih krajih, zahteva moč dalekosežnega vida, velike naobrazbe in požrtvovalne ljubezni do rodne grade. Tam je vse motno, a ono, kar se bistri, kali zopet avstrijski sistem na zvijačen način. Bratomorni boj med Srbi in Hrvati je odpiral širom vrata germanizmu. Ko pa so se bratje spoznali in se združili v stiski, zaustavil se je Drang, ker ni mogel naprej. A kaj bo sedaj, ko sta »Crvena Hrvatska« in »Dubrovnik« izgubila svoja vrla urednika? Se-li bosta ta dva lista zopet klala in potpihovala mrhanjo, ali pa bosta nadaljevala pot »novega kurza« — to bomo videli kmalu.

Dal Bog, da mladi ljudje popravijo tudi najzadnje grehe ošetrov in da se prenehajo kampanilistiške borbe in se zamenijo s politiko alogie in ideje bratstva jugoslovan-skega!

Vrlom Fabrisu pokoj vječni!

Dalmatinec.

Drobne politične vesti.

Hrvatski sabor. Iz Zagreba javljajo, da je aklicen hrvatski sabor za 7. novembra. Hrvatska regnikolarna deputacija se sestane dne 24. t. m.

Kulturni boj na Francoskem. Iz Pariza poročajo, da je ministerski pred-sednik izdal važno odredbo. V isti odredbi je naložil 23 škofov, naj nastavijo tekem enega leta v svojih duhovskih semenših, v katerih so dosedaj podučevali Sulpicianci, svetovne duhovnike.

Novi predsednik argentinski. Iz Buenos Ayresa, glavnega mesta argentin-ske republike v južni Ameriki poročajo, da je dne 13. t. m. novi predsednik Quintana slovesno nastopil svojo službo. V svojem nagovoru je predsednik poudarjal, da bo vodilo njegove vlade — pravičnost. Predsednik je naznanil, da se bodo vpeljale reforme v razne stroke.

Domače vesti.

Imenovanje v sodni stroki. Više deželno sodišče v Trstu je imenovalo kancelistom na krajnem sodišču v Pazinu pisarni-škega asistenta Josipa Perčiča.

Zopet zanimiva obletnica. Danes je minilo leto dni, odkar se je tržaškemu škofu cr. ru Nrgu predstavila deputacija Ricmanjev na povabilo škofa semega v njegovem znanem pastirskem listu od 13. septembra 1903. V tem pastirskem listu je škof vabil Ricmanjce, naj zaupljivo kakor k svo-jemu očetu pridejo k njemu vsaj trije možje, da se pogovora z njim radi poravnanja ric-manjskega spor. Ricmanjci so prinesli seboj napisane svoje želje in zahteve. Z njimi je

bil tudi dr. Brnčič, kakor njihov pravni zastopnik. Škof je vsprejel spomenico ter je obljubil deputaciji, da odgovori nanjo tekom osem dni, a vprašanje samo da reši v smislu ukazov sv. Stolice od Božiča lanskega leta. To se je dogodilo dne 16. oktobra 1903. Danes pišemo 16. oktobra 1904. Ricmanjci pa še danes, ob obletnici, čakajo na odgovor na svojo spomenico, na spolnitev besede, ki jo je dal tržaški škof dr. Frančišek Ksaverij Nagl!

Ob svežem grobu. V sredo, dne 12. t. m. je preminula pri sv. Jakobu dobro poznana gospa Katerina Renko rojena Gorup v najlepšem cvetu življenja, stara komaj 21 let in pol. Njena smrt je globoko pretresla vsakega, kdor jo je poznal; njeno priprosto vedenje se je vsakemu prikupilo. Bila je jako dobrošrčna, blagohotna, postrežljiva in narodna rodoljubka. Obiskovala je slovensko šolo pri sv. Jakobu od otroškega vrta do petega razreda in je bila med prvimi učenci in učenkami, ki so iz te šole stopili med svet.

V četrtak zvečer so peveci bratovščina sv. Cirila in Metodja zapeli ob krsti pokoj-nice žalostinko »Na grobeh«. Pogreb se je vršil minoli petek popoldne. Ob vozu so šle žene črno oblečene, voz sam je bil okrašen z osmimi lepimi vencii. Naj p. v m.!

Občinski zastop v Vižinadi je razpuščen. Ker je italijanskim listom v navadi, da silno kriča in blatiyo vso našo stranko, kadar se je kaj takega dogodilo kaki hrvatski ali slovenski občini, konstatujemo — na kratko, ker nečemo biti nelojalni —, da so Italijani sedeli v občinskem zastopu v Vižinadi.

»Trst je naš«. Pod tem naslovom nam pišejo: Te dni sem bil šel na Trstenik, da si ogledam tržaško mesto a tega lepega hriba. Ker mi je kmet, ki sem ga ogovoril, odgovarjal v lepi slovesščini, sem povprašal tudi, kako da se vedejo oni laški delavci, ki delajo na novi železnici in ki stanujejo na Trsteniku. Mož. domačin, mi je rekel, da ima skoraj sleherna hiša na Trsteniku kakega Laha na stanovanju, a nekateri da jih imajo kar po 30 do 40! Glede vedenja je rekel, da so regnicoli sedaj dovolj mirni in da re dajajo več toliko povoda za kake nemire. Ako se pa kedo spušča z njimi v politična razmotrivanja in jih vpraša za mnenje o bodočnosti Trsta, izjavljajo soglasno, da je Trst že sedaj italijanski in da ga priklopi Italiji takoj, čim pride drugi vladar na avstrijski prestol!

Mož mi je rekel, da odgovarja tako sleh-berni leški podanik, ne izvzemši otročaje! Prišli so sem, da preženejo glad, a sedaj, ko so siti, izjavljajo da: »Trieste é nostra« (Trst je naš!)

Vendar enkrat. Tudi našemu listu so pošiljali iz Lindara ostrih pritožeb radi prostorov tamošnjega poštoega urada, ki niso odgovarjali nikakor. Ali tamošnja pošta odpraviteljica — s katero je bilo domače ljudstvo skrajno nezadovoljno — se je trdovratno in trmasto držala starih prostorov, ker so ugajale — njej! No, sedaj čitamo v »Naši Slogici«, da se je poštni urad končno vendar preselil v nove primerne prostore in da je prevzetost in svoeglavno t poštne odpraviteljice zlomljene. Ob esem da je razpisano to mesto. Zahtevamo, da poštno ravnateljstvo, ko bo oddajalo to službo, ne pozabi na fakt, da so v Lindaru 4 italijanske rodbine. Vse druge so hrvatske!

Posurovljenje čustev. Minoli teden je umrl v Bočni sedmošolec celjske gimnazije. Obol je v jeseni in ni mogl nadaljevati svojih studij. Bolezen ga je položila sedaj na smrtni oder. Več slovenskih tvarištev pokoj-nikovih se je hotelo popeljat v Bočno, da po dolžnosti kolegijalnosti in pijetete izkažejo tovarišu poslednjo čast. Ravnatelj gimnazije, Nemeč Profc, pa jim je to kruto prepovedal. Tako posurovljenje čustev je žalosten pojav, naj prihaja že od kogar si bodi, ali stokrat žalostno je, ako prihaja od ljudj, katerim je poverjena vzgoja mladine.

»Krivoprisežnik«. (Glas iz občinstva). Zadoja predstava »Krivoprisežnika«, ki je bila pri Sv. Ivanu, mi je jako ugajala. S to predstavo so pokazale igralko in igralci, da so storili velik korak napredka in »Dramatično društvo« je pač lahko ponosno, da tako lepo napreduje in vspeva. Ker se ta predstava jutri ponovi v Barkovljah, ne morem si kaj, da ne bi opozoril naše občinstvo, ki tako rado in s takim zanimanjem obiskuje dramatične predstave, naj bi sledilo predstavam kolikor možno pravim umevanjem,

izlasti pa najbolj tragičnim momentom, ki dušo pretresajo. Oni del občinstva, ki se rad zasmehuje tudi ob takih momentih, naj pomisli, kako to kvari efekt, ki ga hoče doseči igralec in ki ga pričakuje razumen gledalec.

Sicer pa se ta napaka (kakor sem spoznal v teku zadnjih dveh let) polagoma precej izgublja, želeli bi bilo pa, da izgine popolnoma. Da pa to dosežemo čim prej in da stroje občinstvo vzgajamo za gledače, mislim, naj bi vsaki inteligenten in razumen gledalec opozarjal, poučeval sosede, ako se v tako tragičnih momentih hočejo smejeti.

Ravno na zadnji predstavi pri Sv. Ivanu sem videl ljudi, ki so jim silile solze iz oči, a hkratu tudi take, ki so se v isti hip smejali.

Upam, da te moje besede ne padejo na skalnata tla, ampak, da jih bodo uvaževali vsi oni, katerim so namenjene.

Dramatično društvo v Trstu uprizori danes, dne 16. oktobra 1904., kakor smo že javili, v dvorani »Narodnega doma« v Barkovljah drugičkrat »Krivoprišežnika«, ljudsko igro s petjem v 3 dejanjih. Spisal Anzenberger. Prevel Janko Kalan. Režiser: gospod Jaka Štoks. — Med dejanji svira orkester c. kr. 97. pešpolka. — Začetek ob 5. uri popoldne. — Cene: Sedeži od I. do IV. vrste 80 st. (40 nvč.), od V. do VIII. vrste 60 st. (30 nvč.), od IX. do XII. vrste 40 st. (20 nvč.) Ustopnina 40 st. (20 nvč.)

Upamo, da privabi repriza igrokaza »Krivoprišežnik« v »Narodnem domu« v Barkovljah obilo občinstva.

Knjige družbe sv. Mohorja za leto 1905. so došle — kakor smo že javili — ta teden. Oni, ki so se vpisali pod župnijo sv. Antona novega, jih dobijo letos pri podpisnem. Kdor pride po knjige, naj ob enem prinese seboj udaino za prihodnje leto.

Prerabljam to priloznost in gorko priporočam vsem gg. družabnikom in družabnicam, naj se spominjajo ob tej priliki naše šolske družbe sv. Cirila in Metodija. Hvala ležno vnaprejem vsekaj najmanjši dar v ta namen. O svojem času objavim v časnikih vseh nabiranja.

Andrej Furlan, kaplan pri novem sv. Antosu. (Stanovanje: V cerkvi, zadnje nadstropje).

Delavsko konsumno društvo pri Sv. Jakobu naznanja, da se občni zbor določen na današnji dan ne more obdržati, ker že ni popolnoma dovršena revizija računov. Vselej tega sklucje podpisani nov občni zbor na dan 23. oktobra t. l. v prostore »Delavskega podpornega društva« v »Narodnem Domu«. Začetek ob 4. uri popoldne. Dnevni red: 1.) a) govor predsednika; 3.) poročila revizorjev in odobritev letnega računa; 3.) sprememba pravil; 4.) razni nasveti in predlogi in 5.) volitev novega odbora in dopolnitev nadzorništv.

Na obno udeležbo vabi

Odbor.

Slavnostna otvoritev lastnih gostilničarskih prostorov »Gospodarskega podpornega društva« v Trebčah se vrši danes v nedelo dne 16. oktobra. Od 3.—8. ure pop. se bode vršil ples na podovih. Svirala bode »Narodna godba«. Poskrbljeno je za dobro kapljico vina in tudi za okusne jedila. Gospodarsko podporno društvo je bilo vajkdar ognjišče narodnih podjetij in ker si je zgradilo sedaj svojo lastno hišo in »Narodni Dom« v Trebčah, se je nadejati, da bode ostalo tudi za naprej. Mestnemu in okolici cenj. občinstvu priporočamo to novo narodno trdnjavo v blagohotno podporo in na svidenje danes pri slavnostni otvoritvi.

Prihodnja razstava v Radovljici. Ker se je letošnja sadna razstava tako lepo izvršila, namerava se prihodnje leto prirediti v Radovljici še eno razstavo, in sicer splošno domačo, obrtniško in industrijsko razstavo. Predprave za njo so že prišle v velikem obsegu. Za izvršitev te lepe ideje se se zavzeli nekateri jako odlični krogi.

Abnormiteta. Na Ovišah na Gorenjskem ima železniški čuvaj eno leto starega psa, ki ima na sprednjih nogah mesto tace prešičje parklje. Pes je srednje velikosti in bele barve s precej dolgo dlako.

Po Kranjskem so v zadnjem času mraz in povodnji napravili veliko škodo. Poljski pridelki, ki so še v zemlji, so pričeli gnojiti.

Ustavljen promet. Na železniški progi Mirna peč Novo mesto je bil za par dni zaradi deževja in poškodb ustavljen tovorni

promet. Osební promet se je vršil, toda potniki so morali presedati.

Požar na parniku. Minolo noč, malo pred 2. uro po polnoči, je navital hud požar na Lloydovem parniku »Aurora«, kije vdran v prosti luki. Radi pozne ure nismo mogli dobiti podrobnjih podatkov.

Tatvina. V hiši št. 415 pri sv. Mariji Magdaleni spodnji stanujeta zakonska Josip in Josipina Bjekar. Včeraj predpoludne sta odšla oba od doma, a ko sta se vrnila, sta opazila takoj, da so ju mej njiju odtotnostjo obiskali zastopniki tvrde »Neznani tatovi«. Ti poslednji so vzeli iz predala neke omare nič manje nego 700 kron denarja v bankovcih po 10 in po 20 kron. Uzmoviči so morali že prej vedeti za ta denar, ker so namreč šli naravnost k omari, v kateri je bil hranjen. To pa se da sklepati iz dejstva, da so tatovi pustili v miru vsa druga pohištva. V istej omari je bila pa še druga svota 963 kron. Tega denarja pa tatovi niso našli.

Štirinajsto in petnajsto letno poročilo podpornega društva za slovenske visokošolce na Dunaju za šolski leti 1901/02. in 1902/03. Odbor tega društva poroča o društvenem delovanju v 14. in 15. letu, to je za dve leti ob enem. Oba leti je posloval isti odbor. Predsednik Jakob Pukl, I. podpredsednik dr. Mirko Ploj, II. podpredsednik dr. Fran Simončič, I. blagajnik dr. Klement Seshua, II. blagajnik dr. Janko Babnik, I. tajnik dr. B.ž. Stoen, II. tajnik dr. Fran Vidic, odborniki Franč. Jančar, Ivan Luzar in Žiga Stzun. Pregledovalci so bili dr. Anton Povšič, dr. Josip Mantuani in Bogdan Trnovec. Odb. namestniki: dr. Vladimir pl. Globočnik, Ivan Tomaževič in Karol Dolenc. Pregledov. namestniki: Al. Karba, dr. Jos. Jelenc in Jos. Premru.

Težaven je bil posel odbora, da je iz velikega števila prosičev izbral najbolj potrebne in najbolj vredne, ker za podpiranje vseh, ki so podpre vredni in potrebni, mu, žal, nedostajajo sredstev. Akademski društvi »Slovenija« in »Danica« sta posredovali na razdeljevanju podpor. Tudi najmlajše akademično društvo »Sava« podpira odbor na razdeljevanju podpor. Poročilo priporoča, naj bi dijaki sami uvedli mej seboj strogo postopanje v prid svojim najbolj potrebnim tovariščem. V poročilu objavljene številke kažejo, da število prosičev vedno raste. Društvo šteje 59 ustanovnikov, izmed teh je pokojna Ana Pukl, rojena Dunajčanka, društvu poklonila 1100 kron, pok. Franč. Kotnik na Vrdu pri Vrhniki 2120 kron, pok. Fran Kalister v Trstu pa 5000 kron. Drugi ustanovniki so darovali po 100 kron, pok. kardinal, knez in nadškof goriški dr. Jakob Missia, pok. dr. Jernej Suppanz, c. k. notar v Ljubljani, dr. Jož. Starč in pok. J.ž. Bernard, oba iz Ljubljane po 200 kron. Mej ustanovniki so kmetska posojilnica ljubljanske okolice, ki je darovala 1. obrok 100 kron, mestna občina ljubljanska in akadem. društvo »Slovenija«, ki ste darovali po 200 kron. Najmlajši ustanovnik je dr. Jos. Weiniger, primerj na Dunaju s svoto 100 koror. V letih 1901/02. in 1902/03. so društvu darovali: Hranilce in posojilno društvo v Ptuj v 1. letu 1560, v 2. letu 2260, skupaj 3820 kron, posojilnica v Celju 100+120=220 kron, v Mariboru 80+80=160. Narodni sklad v Gorici 150 kron, kmetska posojilnica ljubljanske okolice 120, ljudska posojilnica v Gorici 100 kron, posojilnica v Štrem trgu pri Ložu 100 kron, v Slov. Bistrici 80 kron, kmetska posojilnica v Vrhniki 80 kron, posojilnica v Brežcah 80 kron, v Šmarju pri Jelšah 70 kron, v Framu, Logatecu, Ormožu, v Gorah Radgoni, v Ribnici, na Vranakam po 40 kron, posojilnica in hranilnica v Kopru K 35-87, posojilnici v Črnomlju in Makolah po 30 kron, v Radovljici 25 kron, v Cerknici in Konjicah po 20 kron, družba sv. Cirila in Metoda 20 kron, okr. posojilnica v Ljutomeru in »Slov. Kuba« v Celovcu po 10 kron, akad. društvo »Slovenija« na Dunaju za leto 1901/02. 80 kron. (Zvišetak pride).

Razne vesti

Nesreča pri gradnji. V Santiagu v čilski republiki se je zrušila hiša, katero so gradili. Pod razvalinami je bilo petdeset delavcev deloma ranjenih, deloma pa utlih.

Prebivalstvo Francije leta 1789. Sodi se, da je imela Francija ob izbruhu velike revolucije leta 1789 približno 26 milijonov prebivalcev.

Statistika živalskega sveta. Pariški muzej za prirodnoznanstvo je sestavil statistiko živalstva. Po tej statistiki živi na zemlji in v morju okoli 400.000 živalskih vrst, ki so učenjakom poznane in opisane. Žuželk je 280.000 raznih vrst, ptic pa le 13.000 vrst, torej trideseti del vseh živalskih vrst. Dalje je poznanih 12.000 vrst rib, 8300 vrst reptilij, med temi 1600 vrst kač, 50.000 vrst moluskov (žlezastih črvov), 1300 vrst amfibij (dvoživk), 20.000 vrst pajkov, 8000 črvov.

Gospodarstvo.

Sadna razstava v Radovljici. Kakor nam poroča osnovni odbor sadne razstave, ostane razstava na splošno željo odprta še do konca t. m. Do tega sklepa je odbor prišel osebno zaradi tega, ker se mu naznanja obisk razstave iz raznih krajev, ako bo vreme lepo. Sadje v razstavi se drži izbornu, le nekaj prav zgodnjih hrček se je deloma zmednilo in bodo te dni izložene, ko se sestavi popolni imenik razstavljenega sadja. Slavno občinstvo naj torej uporabi nastopivše lepo vreme, da si ogleda še razstavo.

Na razstavi se lahko tudi naroči večje in manjše množine lepega sadja ter izvornih domačih sadnih pijač; enako pa tudi stiskalnice, vrtnega orodja, vrtnih ograj, lesne volne itd.

Trgovina.

Borsna poročila dne 15. oktobra.
Tržaška borza.

Napoleon K 19.04—19.06—, angleške lire K — do —, London kratak termin K 239.33—239.75 Francija K 95.20—95.40, Italija K 95.14—95.35 italijanski bankovci K —, Nemčija K 117.45—117.75, nemški bankovci K —, avstrijska ednotna renta K 99.75—100.—, ogrska krona renta K 97.60—98.—, italijanska renta K 102.1/4—102 3/4, kreditne akcije K 666.——669.—, državne železnice K 644.—647.—, Lombardi K 85.—87.—, Lloydove akcije K 715.—725.—, Srečke: Tlaa K 326.—333.—, Kredit K 478.—do 488.—, Bodenredit 1880 K 310.—320.—, Bodenredit 1889 K 299.—309.—, Turške K 131.—do 133.—, Srbake — do —.

Dunajska borza ob 2. uri popol.:

Državni dolg v papirju	včeraj	danes
v srebru	100.30	100.25
Avstrijska renta v zlatu	100.30	100.30
v kronah 4 1/2	100.—	100.—
Avst. investicijska renta 3 1/2	91.25	91.25
Ogrska renta v zlatu 4 1/2	119.65	119.15
v kronah 4 1/2	97.70	97.75
renta 3 1/2	89.15	89.05
Akcije nacionalne banke	1630.—	1635.—
Kreditne akcije	661.50	664.75
London, 10 Lstr.	239.40	239.32 1/2
100 državnih mark	117.60	117.60
20 mark	23.50	23.48
20 frankov	19.06	19.03
10 ital. lir	95.10	95.15
Cesaraki cekini	11.33	11.34

Pariška in londonska borza.

Pariž. (Sklep.) — francoska renta 97.85 5/8, italijanska renta 103.85, španski exterior 87.17 akcije otomanske banke 590.—

Pariž. (Sklep.) Avstrijske državne železnice — Lombardi — unificirana turška renta 86.20 menjice na London 251.20, avstrijska zlata renta 101.— ogrska 4 1/2, zlata renta 101.10, Länderbank — turške srečke 126.50, pariška banka 123.8, italijanske meridionalne akcije —, akcije Rio Tinto 14.54. Vzdržana

London. (Sklep.) Konsolidiran dolž 88 1/2, Lombardi 3 1/2, srebro 26 1/2, španska renta 86 1/2, italijanska renta 103 1/2, tržni diskont, 2 1/2, menjice na Dunaju — dohodki banke — izplačila banke 440.000. Stalna

Tržna poročila 15. oktobra.
Budimpešta Pšenica za oktober 10.34 do 10.38; za april 10.75 do 10.76 Rž za oktober 7.82 do 7.83; za april 8.18 do 8.19 Oves za okt. K 6.95 do 6.96; za april 7.39 do 7.40 Koruza za oktober 7.35 do —, za maj 7.49 do 7.50.

Pšenica: ponudbe srednje; povpraševanje omejeno, trdnjeje. Prodaja 20.300 met. stotov., za 5 stotink zvišanja. — Rž, koruza in oves za 5 stotink zvišanja. Vreme lepo.

Havro. (Sklep.) Kava Santos good average za tek. mesec po 50 kg 43.— frk, za dec 43.25. Vzdržano.

New-York. (Otvorjenje.) Kava Rio sa hot če dobave, vzdržano, 5 stot. zažajanja, nespremenjeno.

Hamburg. (Sklep pop.) Kava Santos good average za september 35.—, za dec. 35 1/2, za marec 36.—, za maj 36 1/2, vzdržano. Kava Rio navadna loco 36—37, navadna rečna 38—41, navadna dobra 42—44

Sladkor tuzemski. Centrifugalni, prompti, K 66.50 do 68.00, za september K — do —

marec-avg. 66.50 do 68.—. Concassé in Meli p. 76 prompto K 68.30 do 69.30, za sept. K — do —, marec-avg. 68.30 do 69.30.
London. Sladkor iz repe surov 11 1/2 Sh. Java 12.3 Sh. Trdno.

Pariž. Rž za tekoči mesec 16.—, 17. 17. nov. 16.25, za november-februar 16.40, za januar-april 17.— (mirno). — Pšenica za tekoči mesec 23.55 za nov. 23.75, za november-februar 24.15 za januar-april 24.75 (starno). Moka za tekoči mesec 30.95 za nov. 31.15, za nov-februar 31.65, za januar-april 32.30 (starno). — Repična olje za tekoči mesec 47.75 za november: 48.—, za nov.-december 47.75 za januar-april 48.— (mirno). Spirit za tekoči mesec 47.75 za nov. 42.75 za januar-april 42.— za maj-avgust 41.20 (mirno). Sladkor surov 88° usn nov 28 1/2, — (mirno), bel za tekoči mesec 31 1/2, za nov. 31 1/2, za jan.-april 32 1/2, za marec-junij 33 1/2 (mirno) razniran 63—65 1/2. Vreme: lepo.

Poslano.

Podpisani naznanjam čast. obiskovalcem brivnice v Sežani, da zatvorim dne 15. oktobra t. l. svojo podružnico v Sežani radi pomanjkanja zvoinega poslovođa. Pri tej priliki se najtopleje zahvaljujem vsem čast. obiskovalcem.

Josip Meržek
brivce na Opeitah.

C. kr. policij-ko uradniško društvo, koje loterija, namenjena njihovim vdovam in sirotam se bode vršila dne 22. okt. t. l. vplača prva tri glavne dubtke K 25.000, 5000 in 1000 v gotovini, a 10% odbitkom in postavne dohodene. Društvo vodstvo se je potrudilo določiti primerne dobitke in iz dobrega blaga ter se ni tulo ogromnih stroškov.

Srečite po 1 krono je vdobiti v vseh loterijah tobakarnah in mesialnicah.

Izvrstan okus kave dosežete s pristanjem
Vydrove žitne kave
POSKUŠITE! — Vozna dragovojna.
Polna 5 kg. pošilja s K 50 in franco.
„DOMAČI PRIJATELJ“
vseh odličnih stvari, dobrih mesecih.
Vydrou taberna žitne kave Praga-4711.

Zaloga tu- in inozemskih vin, spirita in likerjev in razprodaja na debelo in drobno

TRST. — JAKOB PERHAUC — TRST

Via dell'Acque št. 12. (nasproti Kame Centrale).
Velik izbor francoskega šampanjca, penečih dezertnih italijanskih in avstro-ogrskih vin. Bordeaux, Burgunder, renskih vin, Mosella in Chianti. — Rum, konjak, razna žganja ter posebni prstni tropinovec, slivovec in brinjevec. — Izdelki l. vrste, došli iz dotičnih krajev. Vsaka naročba se takoj izvrši. Razpošilja se po povzetju. — Ceniki na zahtevo in franko. — Razprodaja odpol litra naprej.

Sprejemajo se vsakovrstna dela in po posebnih načrtih.

Ilustrovan cenik brezplačno in franko.

Tovarna pohištva

RAFAEL ITALIA

Velikansko skladišče in razstava

pohištva in tapetarij

TRST

ulica Malcanton šte. 1

po zelo nizkih cenah.

Ilustrovan cenik brezplačno in franko.

Tovarna ponista

Aleksander Levi Minzi

ulica Tesa št. 52. A.

(v lastni hiši.)

ZALOGA:

Piazza Rosario (šolsko poslopje).

Cene, da se ni batí nikake konkurence.

Sprejemajo se vsakovrstna dela tudi po posebnih načrtih.

Ilustrovan cenik brezplačno in franko.

Mizarska zadruga v Gorici (Solkan)

tovarna pohištva s strojevnim obratom

priporoča slavnemu občinstvu svojo

zalogo pohištva

prej ANTON ČERNIGOJ

Via dei Rettori šte. 1 (Rosario) - v Trstu - tik cerkve Sv. Petra v hiši Marenzi

Največja tovarna pohištva primorske dežele.

Pohištvo izdeluje se solidno, trpežno in lično, in sicer samo iz lesa, posušenega v tovarniški sušilnici s temperaturo 60 stopinj.

Vsaka konkurenca je izključena. Album pohištva pošlje se brezplačno.

Prodaja se tudi na mesečne obroke.

Zastopstva v: TRSTU, ŠPLJITU in ALEKSANDRIJI (ORJENT).

JAVNA ZAHVALA

Podpisani se jažno zahvaljujejo
pevskemu zboru bratovščine sv. Cirila in Metodija in Čitalni ce pri sv. Jakobu, za petje žalostink „Na grobih“ in „Nad zvezdami“ v hiši žalosti pokojne

Katarine Renko.

Nadalje se zahvaljuje odboru Delavskega konsumnega društva pri sv. Jakobu za krasen venec, odboru Del. podp. društva za podaritev pokopališnih troškov in podružnici sv. Cirila in Metodija v Trstu. Zahvaljuje se srčno tudi vsem drugim prejetjem in znanjem, ki so spremili predrago pokojnico, k večni upečit u. Bogu plati!

V TBSIU, 15. okt. 1904.

Rođbina Renko-Gorup.

Mizarski pomočnik vešč. slov., nem. in italj. jezika išče službo v kaki tukajšnji zalogi pohištva. Ponudbena, Edinosti.

„Trattoria alla Mormorazione“

Trg Sv. Lucije št. 1

je preskrbljena

s pristnimi vini prve vrste
teli istrskimi koli dalmatinskimi.

Domača kuhinja.

Nadeja se podpore cenj. občinstvu beleži spoštovanjem

LUCIJA NOVAK, nova lastnica

Najstarejša

slovenska zalog in tovarna pohištva Andreja Jug v Trstu, ulica S. Lucija 18. (zadej tribunala) priporoča vsake vrste solidno izdelanega, svetlo ali temno poliranega pohištva.

Prva tržaška brusilnica

na električno moč **Gualtiero Cozzio**, Paso S. Giovanni st. 2. (vogal ulice Torrente nasproti kavarni Chiozza izvršuje vsakovrstno brušenje in poliranje. Ima v zalogi vsakovrstne nože itd. itd.

IVAN JANČAR

tehnični koncesionirani zobozdravnik v Trstu, ul. Torrente 32 II. n.

Delavnica za umetno zobovje. Izvršuje popolno zobovje iz kaučuka ali zlata po francoskem sestavu. Poprave v 2 urah. Cene zmerne. Sprejema od 8-6. pop.

MIRODILNICA

ulica Farneto 33 (nova palača).

Velika zaloga drog, barv, čopičev, esenc, parfumerij, čajev, spirita, mineralne vode in v to stroko spadajočih predmetov.

V zalogi dobiva se tudi retine, šipe, sveče, petrolej, črnilo, gobe itd.

Razum mestnim cenj. odjemalcem se priporoča tudi onim na deželi, posebno slov. solskim vodstvom.

S. Skrinjar.

Antica Trattoria „Andemo de Carlo“

Via del Ponte (zadej Portice) Lastnik: KAROL LUSSICH.

Lokal popolnoma prenovljen ter okrašen z najlepšimi reklamnimi okvirji prvih industrijskih tvrdk.

Krasna rezervirana dvorana v I. nadstr.

Izbrana istrska in dalmatinska ter vsakovrstna vina v buteljkah

Jzvrstna italijanska in nemška kuhinja vsako uro pripravljena.

Dreherjevo pivo I. vrste.

Danes se je nastavilo prve vrste refoškirano istrsko vino po 40 novč.; za družine po 36 novč.

Najteži komfort, postrežba točna in cené zmerne

Lokal je otvoren do 1. ure po polnoči.

MALA OZNANILA

0000000000000000

Svoji k svojim!

Podpisani priporočajo svojo zalogo oglja, drva, premaga in drugo razlo kurjavo ter petrolej. Pošiljanje na dom.

Josip Muha, ul. Cavata (ubod ulica Cavazzani 3. 3).

0000000000000000

Ticijan Salvatore

ornam. kamnoseški mojster

DELAVNICA

spominskih kamnov

marmorza pohištvo

Test ul. Farneto 37

Podpisani priporočajo svojo

NOVO PEKARNO

IN SLADČIČARNO

pri Sv. Jakobu

istrska ulica 12 (zraven sl. šole).

Vedno svež kruh. Pošiljanje na dom. Sprejema naročila in domači kruh v pečivo. P. strežba točna.

Benedikt Suban

0000000000000000

Tovarna kisa

Bruschina & Hrovath

Trst - Riva Grumula 6

Zaloga vinskega kisa

in specialnih kisov.

Konkurenčne cene.

0000000000000000

Dr. Kristin Krstulović

specijalist

za otroške bolezni in ortopedije

Ordinuje od 10¹/₂ do 11¹/₂ predp. in

od 3. ure do 5. popoldne

v ulici S. Lazzaro 17 I. (Palača Diana).

Za uboge brezplačno vsaki dan razven redelj in

praznikov od 12. do 1. pop.

Piazza Cavata 1 I. n.

0000000000000000

Marija vdova Čokeč

priporoča svojo dobro zalo-

ženo prodajalnico

kuhinjskih

posod

po nizkih cenah.

Piazza Ponterosso st. 7.

0000000000000000

Čevljarnica

Iv. Lekan

TEST n. Giulia 7 (n. ljud. vr. n.)

zvrš je točno in eleg-n

vsakovrstna obuvala za

gostje, gospe in otroke.

Specijaliteta: obuvale za

defek ne noge; obuvale

po kopitah zad. modela.

0000000000000000

Tomasoni Ulisse

Trst slikar-dekorater.

Sprejema delo na deželi. De-

koracije sob s papirjem. Sil-

kanje sob in napisov v vseh

slugi in na vse načine. Po-

narejen les in marmor. Bar-

vanje pohištva, polov itd. Vse

po zmeranih cenah, točno in

hitro. — Delavnica: ulica Ugo

Fascelo št. 19.

0000000000000000

Iv. Kopač

svečar v Gorici

priporoča priznana naj-

boljše in najcenejše

voščene sveče

Cenik brezplačno in franko.

0000000000000000

Novo zaloga

ovsa in rena ra debelo in

drobeo M. vd. Zerquench

ul. Pierluigi di Paleotina

(prej ul. delle Acque) vogal

ul. Coroneo.

0000000000000000

Čevljarnica

Iv. Lekan

TEST n. Giulia 7 (n. ljud. vr. n.)

zvrš je točno in eleg-n

vsakovrstna obuvala za

gostje, gospe in otroke.

Specijaliteta: obuvale za

defek ne noge; obuvale

po kopitah zad. modela.

Lastnik: Rehner Peter.

in drobno.

narobe po meri na debelo

tudi sprejema popravila in

za moške, ženske in otroke

25. kjer vidi obuvale

PIERLUIGI di PALEOTINA

PREJ UL. DELLE ACQUE

UL. CORONEO

UL. CORONEO

UL. CORONEO

UL. CORONEO

UL. CORONEO

UL. CORONEO

UL. CORONEO

UL. CORONEO

UL. CORONEO

UL. CORONEO

UL. CORONEO

UL. CORONEO

UL. CORONEO

UL. CORONEO

UL. CORONEO

UL. CORONEO

UL. CORONEO

UL. CORONEO

UL. CORONEO

UL. CORONEO

UL. CORONEO

UL. CORONEO

UL. CORONEO

UL. CORONEO

UL. CORONEO

UL. CORONEO

UL. CORONEO

UL. CORONEO

UL. CORONEO

UL. CORONEO

UL. CORONEO

UL. CORONEO

UL. CORONEO

UL. CORONEO

UL. CORONEO

UL. CORONEO

UL. CORONEO

UL. CORONEO

UL. CORONEO

UL. CORONEO

UL. CORONEO

UL. CORONEO

UL. CORONEO

UL. CORONEO

UL. CORONEO

UL. CORONEO

UL. CORONEO

UL. CORONEO

UL. CORONEO

UL. CORONEO

UL. CORONEO

UL. CORONEO

UL. CORONEO

UL. CORONEO

UL. CORONEO

UL. CORONEO

UL. CORONEO

UL. CORONEO

UL. CORONEO

UL. CORONEO

UL. CORONEO

UL. CORONEO

UL. CORONEO

UL. CORONEO

UL. CORONEO

UL. CORONEO

UL. CORONEO

UL. CORONEO

UL. CORONEO

UL. CORONEO

UL. CORONEO

UL. CORONEO

UL. CORONEO

UL. CORONEO

UL. CORONEO

UL. CORONEO

UL. CORONEO

UL. CORONEO

UL. CORONEO

UL. CORONEO

UL. CORONEO

UL. CORONEO

UL. CORONEO

UL. CORONEO

UL. CORONEO

UL. CORONEO

UL. CORONEO

UL. CORONEO

TOVARNA POHIŠTVA IGNAC KRON

TRST, ULICA CASSA DI RISPARMIO 5

MEBLOVANJE PO NAJMODERNEJŠIH ZAHTEVAH

KATALOGI BREZPLAČNO.

TELEFON ŠT. 216.

„Al Trifoglio“

Niko von Perrelli

TRST — ul. Valdirivo 25 — TRST

(zraven zaloge buteljčk g. Hackerja.)

Veliki izbor furlanske in štajerske perutnine od K 1. — naprej primorsko in tirolsko maslo; jajca po 6 do 8 stot.

Raznašanje na dom.

Pošilja se na debelo.

Pošiljateljci blaga naj naznanijo svoje naslove

Tomaževa žlindra

(na debelo in drobno)

Nova krma „Melassit“

za konje, vole, krave, prašiče.

Kilo po 20 stotink.

Vreče od 50 kg. K 8.

Prodaja

HUBER & Comp. v TRSTU

v ulici Madonnina št. 7 (nasproti bivšemu parnemu mlinu).

Trgovci!

Dopisujte v svojih trgovskih poslih vedno v slovenskem jeziku in zahtevajte slovenske račune!!

Zdravniško obvestilo

Med. univ. Dr. Živko Sapajne

em. el. operateur

c. kr. vsenč. češke kirurške klinike prof. dr. KARLA MAYELA v Pragi najljubše naznanjam sl. občinstvu, da sem se nastanil v Trstu in izvršujem zdravniško prakso

kot praktični zdravnik in specialist za kirurška obolenja

Manjše operacije izvršujem brez bolečin v svojem stanovanju.

Za uboge brezplačno.

Sl. rodbinam se priporočam kot hišni zdravnik.

Ordinacija; 3 — 4

TRST, ulica sv. Spiridijona 10, I. n. (nasproti pravoslavne cerkve).

Manifakturna tvrdka BERTOLI & SBUELZ

Piazza Barriera vecchia 2 in ul. Nuova 38 (naspr. palači Salem).